

**Sprawozdanie z działalności
Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy
za 2021 rok**

Podstawa prawna: art. 110 ust 9 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.)

1. ZAGADNIENIA WSTĘPNE

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy w roku 2021 realizował zadania na podstawie przepisów, w szczególności:

- 1) Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.),
- 2) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 111);
- 3) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 877);
- 4) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2133 z późn. zm.);
- 5) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022 r. poz. 447);
- 6) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1285);
- 7) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249);
- 8) ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2021 r. poz. 1981);
- 9) ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2021 r. poz. 1744 z późn. zm.);
- 10) ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2020 r. poz. 1329);
- 11) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1243);
- 12) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1621);
- 13) ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685);
- 14) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119);
- 15) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050.);
- 16) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 291 z późn. zm.);
- 17) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 573);
- 18) ustawy z 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2020 r. poz. 1297);
- 19) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2021 r. poz. 1093);
- 20) ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1355).

ZADANIA WŁASNE:

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o **charakterze obowiązkowym należy:**

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 15a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z ZK
- 16) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
- 17) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 18) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 19) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

ZADANIA ZLECONE:

Zgodnie z art. 18 Ustawy o pomocy społecznej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Zgodnie z art. 176 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

2. ZASADY UDZIELANIA POMOCY

- 1) O udzielenie pomocy finansowej mogą starać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj.:
 - są w trudnej sytuacji życiowej;
 - są w trudnej sytuacji finansowej (przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie).

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, przysługuje osobom i rodzinom z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 8) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 9) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 10) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych;
- 11) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało w 2021r:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie może przekraczać kwoty **701 zł**,
- rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **528 zł**,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z przyczyn wymienionych w art. 7 ust. 1-15 ustawy o pomocy społecznej.

3. KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W MORAWICY

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust 18 ustawy o pomocy społecznej. W roku sprawozdawczym Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy, zatrudniał ogółem **65** osób.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych. Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy jw. OPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie

gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku 1 pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Tab. 1. Liczba stanowisk w MGOPS w 2021 roku.

Działy w Ośrodku Pomocy Społecznej	liczba stanowisk
Kierownik	1
Dział pomocy społecznej – pracownicy socjalni	7
Dział świadczeń rodzinnych, wychowawczych i fundusz alimentacyjny	5
Dział księgowo - kadrowy	2
Asystenci rodziny	2
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne	41
Świetlice środowiskowe	3
Obsługa informatyczna	1
Poradnictwo dla osób dotkniętych przemocą i problemem alkoholowym	3
Ogółem	65

Źródło: opracowanie własne

W Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Morawicy w 2021r. ogółem zatrudnionych było 65 pracowników w tym: na **umowę o pracę** zatrudniono 29 osób, natomiast na **umowę zlecenie** 36 osób.

4. INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU 2021 R.

Tab. 2. Budżet Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2021 roku.

Dział	Rozdział	Rodzaj zadania	Plan	Wydatki
851		OCHRONA ZDROWIA		
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	302 969,47	250 059,05
	85195	Pozostała działalność (ubezp. społ.)	1 960,00	1 890,00
852		POMOC SPOŁECZNA		
	85202	Domy Pomocy Społecznej	878 000,00	727 306,83
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	6 000,00	5 880,00
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacone za osoby pobierające niektóre świadczenia	34 746,00	32 452,54

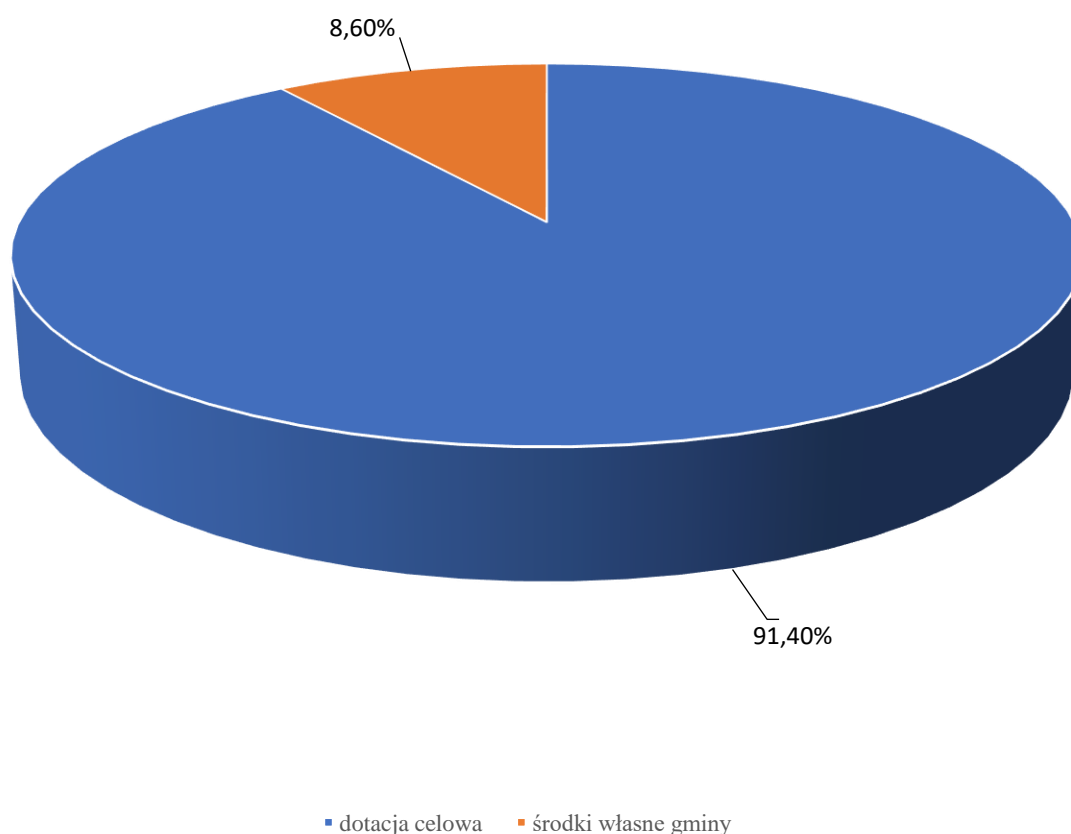
		rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej i dofinansowanie zadań własnych		
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	164 197,00	103 746,06
	85215	Dodatki mieszkaniowe	16 000,00	8 224,55
	85216	Zasiłki stałe	396 685,00	391 820,24
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	1 261 305,00	1 121 525,34
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	1020 763,07	846 873,58
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	199 130,00	137 093,10
	85295	Pozostała działalność	239 088,00	178 695,65
855		RODZINA		
	85501	Świadczenia wychowawcze	22 280 027,00	22 256 000,00
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	6 912 903,00	6 790 099,00
	85503	Karta Dużej Rodziny	62 000,00	53 999,50
	85504	Wspieranie rodziny	124 990,00	117 414,16
	85508	Rodziny zastępcze	159 000,00	135 866,81
	85513	Składki na ubez. zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodne z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów z godnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłaceniu zasiłków dla opiekunów	48 724,00	47 273,64

Źródło: opracowanie własne

Wykonany plan finansowy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy wg. stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosił **33 207 031,40 zł** z czego :

- 1) dotacja celowa wynosiła **30 352 848,14 zł**
- 2) środki własne gminy wynosiły **2 854 183,26 zł**

Środki finansowe Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy w 2021 r.

Źródło: opracowanie własne

Z powyższego wykresu wynika, że środki własne gminy to 8,60%, natomiast dotacja celowa to 91,40% budżetu Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy.

5. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W MORAWICY W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy jest jednostką organizacyjną realizującą zadania pomocy społecznej mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

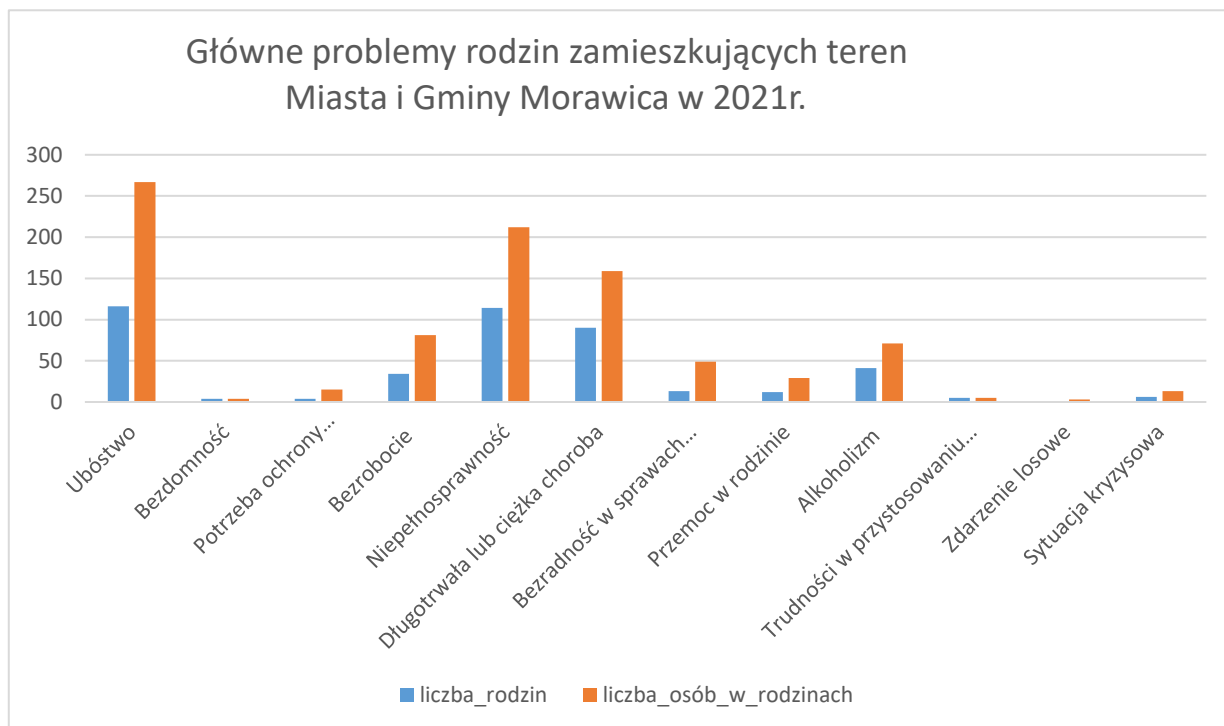
W roku 2021 Miasto i Gminę Morawica zamieszkiwało 16 645 osób (*stan na 31.12.2021r*). W tym samym roku pomocą społeczną objętych zostało **249** rodzin. W rodzinach tych było 529 osób.

Tab. 3. Powody przyznawania pomocy społecznej w 2021 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	116	267
Bezdomność	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym: ➤ wielodzietność	4 1	15 7
Bezrobocie	34	81
Niepełnosprawność	114	212
Długotrwała lub ciężka choroba	90	159
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, w tym: ➤ rodzina niepełna ➤ rodzina wielodzietna	13 5 5	49 16 29
Przemoc w rodzinie	12	29
Alkoholizm	41	71
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	5	5
Zdarzenie losowe	1	3
Sytuacja kryzysowa	6	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS za 2021r.

Z powyższej tabeli wynika, że największą grupą świadczeniobiorców stanowią rodziny objęte wsparciem z powodu ubóstwa (tj. posiadają dochody poniżej kryterium zgodnie z ustawą o pomocy społecznej) – 116 rodzin (46,59% ogółu rodzin korzystających z pomocy), rodziny z osobą niepełnosprawną – 114 rodzin (45,78 % ogółu rodzin), rodziny w których występuje długotrwała choroba – 90 rodzin (36,14 % ogółu rodzin). Znaczną część stanowią rodziny gdzie występuje alkoholizm 41 rodzin (16,47% ogółu rodzin) oraz przemoc w rodzinie 12 rodzin (4,82% ogółu rodzin). Nieliczne są rodziny, którym przyznano pomoc z powodu trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 5 rodzin (2% ogółu rodzin) oraz zdarzenia losowego – 1 rodzina (0,40% ogółu rodzin korzystających z pomocy).

Źródło: opracowanie własne

Do głównych problemów rodzin zamieszkujących na terenie Miasta i Gminy Morawica, korzystających z pomocy tutejszego ośrodka należą:

- niskie dochody w rodzinach, które nie wystarczają by pokryć wydatki na bieżące funkcjonowanie,
- niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba – członkowie rodzin nie są w stanie sprostać obowiązkom związanym ze sprawowaniem opieki, pielęgnacją, rehabilitacją, zapewnieniem leków i odpowiedniego sprzętu medycznego lub rehabilitacyjnego,
- alkoholizm oraz przemoc w rodzinach.

Tab.4. Udzielone świadczenia z zadań zleconych gminom realizowane przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy w 2021 roku.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	21	3141	107 503
Razem:	X	X	107 503

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS za 2021r.

Tab.5. Udzielone świadczenia z zadań własnych gminy realizowane przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy w 2021 roku.

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	62	704	391 820,00
Zasiłki okresowe	57 liczba rodzin	198	70 566,00 własne 2 677 dotacja 67 889
Posiłek dla dzieci w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”	41	3 390	26 302,00
Zasiłek celowy na zakup żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”	83 liczba rodzin	387	110 440,00
Zasiłki celowe i pomoc rzeczowa w tym:	210	-	142 340,00
➤ zasiłek celowy specjalny	39	50	17 290,00
Składka na ubezpieczenie zdrowotne (zasiłki stałe, CIS)	55	586	32 453,00
Schronienie	0	0	0,00
Sprawienie pogrzebu	0	0	0
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniem losowym	1	1	200,00
Podstawowa usługa opiekuńcza	55	19 975	334 913,00
Opłaty za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	31	295	727 307,00
Razem:	X	X	1 853 631,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS za 2021r.

Z tabeli nr 5 wynika, że najczęstszą formą pomocy, którą przyznano mieszkańcom Miasta i Gminy Morawica jest zasiłek celowy na zakup żywności w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” – 206 osób (83 rodziny), co stanowi 1,24% ogółu mieszkańców Miasta i Gminy Morawica), zasiłki celowe i pomoc rzeczowa – 210 osób (co stanowi 1,26% ogółu mieszkańców), posiłek dla dzieci w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” – 41 dzieci (co stanowi 0,25% ogółu mieszkańców). W minionym roku tylko dla 1 rodziny wypłacono zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniem losowym.

Ponadto w ramach zadań własnych Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy zrealizował następujące działania:

- wydał dla **25** osób, decyzje stwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych,

- sfinansował z Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi schronienie dla osób bezdomnych na kwotę **61.666,00 zł**,
- udzielił pomocy w formie pracy socjalnej dla **242** rodzin,
- przygotował paczki wigilijne dla osób samotnych i starszych dla **57** osób na łączną kwotę **3196,80 zł**,
- przygotował paczki mikołajkowe dla **6** niepełnosprawnych dzieci, które mają nauczanie indywidualne w domu na łączną kwotę **1080,96 zł**,
- przyznał i wypłacił dodatki mieszkaniowe dla **6** rodzin, na łączną kwotę **8 057,00 zł**,

Tab. 6. Wszystkie formy udzielonych świadczeń w 2021r przez Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy w stosunku do liczby mieszkańców w poszczególnych miejscowościach.

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Procentowa liczba osób korzystających z pomocy MGOPS
1	Bieleckie Młyny	265	0,00 %
2	Bilcza	4060	1,97 %
3	Brudzów	566	9,01 %
4	Brzeziny	2533	2,25%
5	Chałupki	350	5,43%
6	Chmielowice	337	2,08%
7	Dębska Wola	612	5,72%
8	Drochów Dolny	210	0,95%
9	Drochów Górny	190	0,00%
10	Dyminy	531	2,26%
11	Kawczyn	147	3,40%
12	Kuby Młyny	182	0,55%
13	Lisów	442	6,56%
14	Łabędziów	334	1,80%
15	Morawica	1695	3,60%
16	Nida	549	5,10%
17	Obice	658	3,95%
18	Piaszczna Górka	636	1,89%
19	Podwole	72	0,00%
20	Radomice	600	6,33%
21	Wola Morawicka	1028	3,50%
22	Zaborze	254	3,94%
23	Zbrza	394	2,03%
Ogółem		16 645	3,14%

Źródło: opracowanie własne

6. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Morawica funkcjonuje powołany w 2019 roku przez Burmistrza Miasta i Gminy Morawica Zespół Interdyscyplinarny do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy, którego obsługą zajmuje się Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy.

Uchwałą Nr XXXI/263/20 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 29 grudnia 2020 roku przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Morawica na lata 2021- 2024.

Celem Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie profesjonalnej pomocy i ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na sprawców, oraz zmniejszenie rozmiaru przemocy poprzez realizację celów szczegółowych zawartych w Programie, tj.: zwiększenie skuteczności pomocy oraz ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie, skuteczne oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie, zwiększenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie, podnoszenie kompetencji pracowników służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.

Realizacja Programu niesie za sobą stworzenie systemu wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, wskazanie możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem, motywowanie społeczności lokalnej do podejmowania działań zmierzających do powstrzymania przemocy, do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są:

- Ofiary przemocy,
- Sprawcy przemocy,
- Dzieci i członkowie rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- Przedstawiciele instytucji pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą,
- Przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi).

Realizatorami Gminnego Programu są:

- Burmistrz Miasta i Gminy Morawica,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- placówki oświatowo- wychowawcze,
- Policja,
- Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy,
- placówki ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Straż Miejska,

W 2021 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło **63 Niebieskich Kart**, z czego **55** założonych przez Policję, **7** przez pracowników MGOPS i **1** przez służbę zdrowia. W związku z powyższymi sprawami odbyło się 85 spotkań grup roboczych.

7. ASYSTENCI RODZINY

Zgodnie z założeniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2012 roku w ramach „Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Morawicy zatrudnionych jest dwóch asystentów rodziny.

W 2021 roku pracą asystentów objętych było **27** rodzin (**98** osób w rodzinach) z terenu Miasta i Gminy Morawica. Rola asystenta polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych dysfunkcjami, przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Asystent zapobiega powstawaniu w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem, kształtowaniem prawidłowych postaw rodzicielskich i społecznie pożądanego modelu rodziny. Celem jego pracy jest:

- osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci,
- motywowanie do trzeźwego stylu życia,
- doradzanie w sprawach prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego i dysponowania budżetem domowym,
- motywowanie dzieci z rodzin patologicznych do kontynuacji nauki,
- współpraca z Poradniami Specjalistycznymi, szkołami, pedagogami szkolnymi oraz Sądem Rodzinnym.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy na pokrycie wynagrodzeń asystentów rodziny pozyskał środki z Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2021r. w wysokości **2 000zł**.

8. ŚWIADCZENIA RODZINNE

W oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy w ramach zadań zleconych realizuje świadczenia rodzinne, do których zalicza się:

- 1) zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,
- 2) jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka – tzw. ”becikowe”,
- 3) świadczenia rodzicielskie oraz świadczenia opiekuńcze:
- 4) zasiłek pielęgnacyjny,
- 5) zasiłek dla opiekuna,
- 6) specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 7) świadczenie pielęgnacyjne.

Tab. 7. Wydatki na świadczenia rodzinne w ramach zadań zleconych w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Morawicy w 2021 roku.

Forma pomocy	Roczna liczba świadczeń	Roczna liczba świadczeń 1 za 1	Kwota świadczeń (w zł)	Kwota świadczeń 1 za 1
Zasilek rodzinny	8 787	1011	1 026 075	67 206
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu:	4 297	1 113	551 585	29 652
➤ urodzenia się dziecka	45	7	45 000	372
➤ opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	290	21	112 787	4809
➤ samotnego wychowywania dziecka	336	2	72 048	480
➤ kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	677	72	72 630	4 852
➤ rozpoczęcia roku szkolnego	527	664	52 700	3 226
➤ podjęcie przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	1317	177	91 445	6 358
➤ wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 105	170	104 975	9 555
Zasilek pielęgnacyjny		5211		1124 742
Świadczenie pielęgnacyjne		1220		2 383 884
➤ Składka na ubezpieczenie społeczne od w/w świadczenia		966		499 643
➤ Składka zdrowotna		233		40 832
Specjalny zasiłek opiekuńczy		176		104 424
➤ Składka na ubezpieczenie społeczne od SZO		152		25 450
➤ Składka zdrowotna		89		4 935
Zasilek dla opiekuna		65		40 300
➤ Składka na ubezpieczenie społeczne od ZDO		41		6 995
➤ Składka zdrowotna		27		1 507
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka		93		93 000
Świadczenie rodzicielskie		418		372 378
Razem:		X		X

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS za 2021rok

Specjalny zasiłek opiekuńczy jest przyznawany dla osoby, na której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

1) nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub

2) rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej

– w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (...) albo orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00zł i wynosi 620,00zł miesięcznie. Realizację świadczenia przedstawia poniższa tabela.

Tab.8. Realizacja specjalnego zasiłku opiekuńczego przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy w 2021 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Kwota świadczeń
Specjalny zasiłek opiekuńczy	22	104 424,00zł
Razem:	X	104 424,00zł

Źródło: opracowanie własne

Zasiłek dla opiekuna jest realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 5 grudnia 2013 r., który zakwestionował część nowelizacji Ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zasiłek dla opiekuna jest skierowany wyłącznie do osób, które na skutek ww. nowelizacji utraciły 1 lipca 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i nie spełniły kryterium dochodowego do otrzymania specjalnego zasiłku opiekuńczego, pozostając bez wsparcia państwa. Zasiłek dla opiekuna z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, ZDO przysługuje w wysokości 620,00zł miesięcznie i nie jest świadczeniem uzależnionym od dochodu. Realizację świadczenia przedstawia tabela nr 9.

Tab.9. Realizacja zasiłku dla opiekuna przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy w 2021 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Kwota świadczeń
Zasiłek dla opiekuna	6	40 300,00zł
Razem:	X	40 300,00zł

Źródło: opracowanie własne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne w 2021r. wynosiło **1971zł** miesięcznie, od 1 stycznia 2022 r. wynosi **2119 zł** miesięcznie.

Przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego nie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego.

Osobom, o których mowa w pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób, o których mowa w pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Realizację świadczenia przedstawia tabela nr 10.

Tab.10. Realizacja świadczenia pielęgnacyjnego przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy w 2021 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Kwota świadczeń
Świadczenie pielęgnacyjne	125	2 383 884,00zł
Razem:	X	2 383 884,00zł

Źródło: opracowanie własne

W 2021 roku do działu Świadczeń Rodzinnych wpłynęło łącznie **1 101** wniosków i wydanych zostało **1 192** decyzje.

Łączna kwota świadczeń rodzinnych wraz z opłaceniem składki na ubezpieczenie społeczne w ZUS i KRUS wyniosła **6 275 570,00 zł**.

9. FUNDUSZ ALIMENTACYKNY

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów świadczenia z **funduszu alimentacyjnego**, mogą otrzymywać osoby na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja jest bezskuteczna, do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku, gdy osoba uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, lub w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty **900,00 zł**.

Tab.11. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacone przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy w 2021 roku.

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	Kwota świadczeń
Fundusz alimentacyjny	33	276 524,78zł
Razem:	X	276 524,78zł

Źródło: opracowanie własne

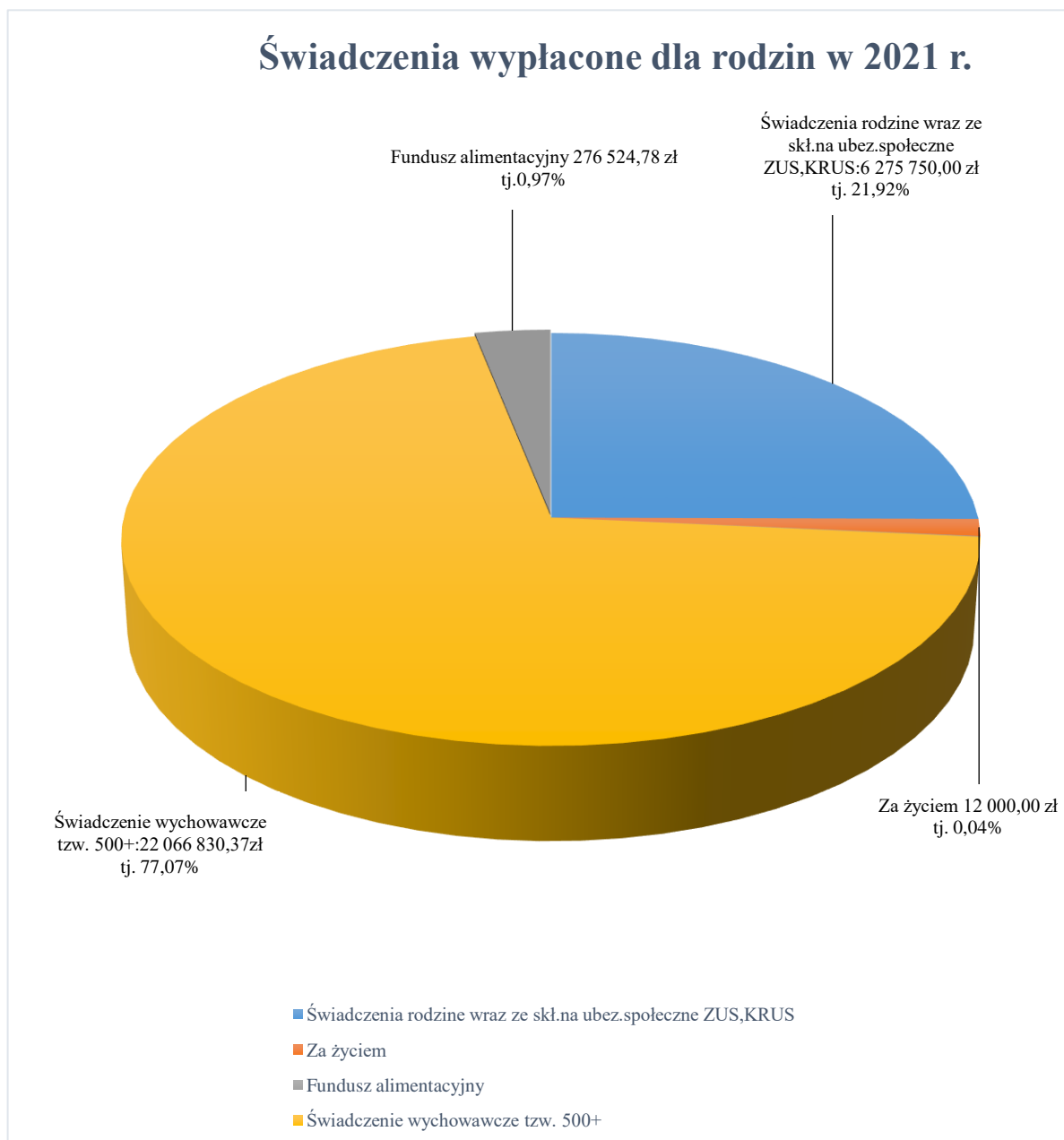
Stan należności na dzień 31.12.2021r wyniósł **3 316 561,00 zł**, natomiast wyegzekwowano kwotę **179 694,41 zł** od dłużników alimentacyjnych, których było **80**.

10. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

Z dniem 1 kwietnia 2016r weszła w życie ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, której celem jest częściowe pokrywanie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka. Świadczenie przysługuje w wysokości 500 zł na dziecko do ukończenia 18 r.ż. Od lipca 2019r. świadczenie bez kryterium dochodowego przysługuje na każde dziecko. Liczba dzieci, na które przyznano św. wychowawcze w 2021r – **3 576**.

W 2021r. w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Morawicy przyjęto **2631** wniosków, liczba wypłaconych świadczeń wynosiła **44 295** co stanowi kwotę **22 066 830,37 zł**. Świadczenie jest w całości finansowane z budżetu państwa.

Świadczenia wypłacone dla rodzin w 2021 r.

Źródło: opracowanie własne

Z powyższego wykresu wynika, że rodzinom zamieszkującym na terenie Miasta i Gminy Morawica w 2021 r. wypłacono świadczenia na kwotę **28 631 105,15 zł**.

Największą kwotą, którą wypłacono są świadczenia wychowawcze, stanowią 77,07% wszystkich świadczeń.

Drugą grupą są świadczenia rodzinne wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne, stanowią 21,92% wypłaconych świadczeń.

Następnym świadczeniem jest fundusz alimentacyjny, który wynosi 0,97% wszystkich świadczeń.

Najmniej zostało wypłaconych świadczeń „Za życiem” tj. 0,04 % w stosunku do wszystkich wypłaconych świadczeń.

11. ŚWIADCZENIA POZAUSTAWOWE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Posiłek w szkole i w domu" (Dz.U. z 2005r. Nr 267, poz. 2259) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 (M.P. z 2018r, poz. 1007), realizowane były działania dotyczące w szczególności zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:

- a) dzieciom do 7 roku życia;
- b) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej;
- c) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W ramach realizacji Programu „Posiłek w szkole i w domu” osoby uprawnione otrzymują: gorący posiłek lub świadczenie pieniężne na zakup posiłku. Zgodnie z założeniami Programu świadczenie pieniężne jest przyznawane w przypadku braku możliwości zapewnienia gorącego posiłku (np. z powodu trudności w dotarciu do jadłodajni) lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację zdrowotną osoby uprawnionej (np. choroba wymagająca stosowania specjalistycznej diety).

W roku 2021 pomocą w formie posiłku w szkole z programu „Posiłek w szkole i w domu” łącznie zostało objętych **41** dzieci na kwotę **26 302,10 zł**, natomiast w formie zasiłku celowego na zakup żywności objętych zostało **206** osób (81 rodzin) na kwotę **110 440,00 zł**. Całość programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2021 roku stanowiła kwotę **136 742,00 zł** z czego udział środków własnych wyniósł **51 943,00 zł** a dotacji **85 150,00 zł**.

12. DODATKOWA DZIAŁALNOŚĆ PODEJMOWANA PRZEZ MIEJSKO - GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MORAWICY W 2021 ROKU

1) Żywność unijna - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 - Podprogram 2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym

W 2020 roku Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy przystąpił do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – Podprogram 2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, który zakończył się we wrześniu 2021r.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pomoc w postaci paczki żywnościowej może być przekazywana do osób spełniających kryteria kwalifikowalności do statusu osoby najbardziej potrzebującej, tj. osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, uzyskujące dochód nie przekraczający 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej:

- **1402,00 zł** dla osoby samotnie gospodarującej
- **1056,00 zł** dla osoby w rodzinie

natomiast od dnia **27 listopada 2020** roku 220% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej:

- **1542,00 zł** dla osoby samotnie gospodarującej
- **1161,60 zł** dla osoby w rodzinie

na podstawie skierowania wystawionego przez właściwy terytorialnie Ośrodek Pomocy Społecznej, lub w przypadku osoby bezdomnej – oświadczenia podpisanego w organizacji.

Celem Programu było dotarcie z pomocą żywnościową do grup osób najbardziej potrzebujących w terenie Miasta i Gminy Morawica.

W przypadku naszej gminy umowa została podpisana pomiędzy Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Morawicy a Caritas Diecezji Kieleckiej. W sprawie realizacji Programu podpisano także porozumienie określające warunki współpracy pomiędzy Parafią w Brzezinach i MGOPS w Morawicy. W ramach Programu Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy wydał 123 skierowania i objął wsparciem żywnościowym 300 osób, natomiast do Parafii w Brzezinach wydano 37 skierowań i objęto pomocą 70 osób.

W ramach Podprogramu w siedzibie tutejszego Ośrodka oraz w świetlicy w Brzezinach odbyły się prowadzone przez trenerów Caritas Diecezji Kieleckiej warsztaty z zakresu: edukacji ekonomicznej, dietyki oraz warsztaty o niemarnowaniu żywności.

Każda z osób zakwalifikowanych do Programu otrzymała paczki żywnościowe, a w nich 21 produktów.

Rodziny i osoby, które otrzymały skierowania były na bieżąco informowane przez pracowników socjalnych z Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy o kolejnych terminach wydawania żywności.

Dystrybucję żywności prowadzili: **pracownicy socjalni z Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy**, którzy w okresie **listopada 2020 roku do września 2021 roku** wydali ponad 12 ton żywności.

W Parafii w Brzezinach dystrybucję żywności prowadził Parafialny Zespół Caritas, który na czele z Panią Anetą Łyżwą czuwającą nad realizacją działań Zespołu wydał ponad 9 ton żywności.

2) Projekt p.n. „Usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych z terenu Miasta i Gminy Morawica”

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 od 01 stycznia 2020 r. do 31 marca 2022 r. realizuje projekt pt. ”Usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych z terenu Miasta i Gminy Morawica”. W ramach realizacji projektu 2020 roku przeszkolono pięć osób, które zatrudniono na stanowisku opiekun osób starszych. Od czerwca 2020 roku do nadal wsparciem w formie podstawowej usługi opiekuńczej objęto łącznie 32 osoby (24K, 8M). W roku 2021, z uwagi na powstałe oszczędności w ramach projektu utworzono dodatkowe zadania. Zakupiono m.in.: środki ochrony, tj. maseczki wielokrotnego użytku, maseczki jednorazowe, rękawiczki jednorazowe, płyn dezynfekcyjny itp. dla opiekunek, aby zapewnić im bezpieczeństwo podczas wykonywania pracy, w związku z ogłoszonym stanem epidemii COVID-19. Zakupiono 15 opasek SIDLY z usługą teleopieki dla osób niesamodzielnych, objętych podstawowymi usługami opiekuńczymi w ramach projektu.

Całkowita wartość projektu wynosi: 661 287,33 zł, wkład własny wynosi: 50 550,00 zł.

3) Program p.n. „Płyniemy po sprawność”

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy realizuje program pn. „Płyniemy po sprawność”, który został przyjęty uchwałą Nr XVI/184/16 Rady Gminy Morawica w dniu 14 kwietnia 2016r., zmieniony uchwałą nr XXXVI/410/17 Rady Gminy Morawica z dnia 28 grudnia 2017r.

W 2021 roku uchwałą Nr XXXV/330/21 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 19 maja 2021 r. w sprawie Programu „Płyniemy po sprawność” zmieniono limity wejść dla osób uprawnionych do korzystania z basenu w ramach Programu.

W ramach Programu wstęp do krytej pływalni i bezpłatne korzystanie z urządzeń przysługuje:

- 1) dzieciom i młodzieży do 16 roku życia posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności wraz z jednym opiekunem –bez limitu wejść;
- 2) osobom od 16 do 24 roku życia, posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym wraz z jednym opiekunem– bez limitu wejść;
- 3) osobom od 16 do 24 roku życia, posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym wraz z jednym opiekunem– cztery wejścia w miesiącu.

W celu uregulowania zasad współpracy pomiędzy Miejsko -Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Morawicy, a „Koral” Sport i Rekreacja Sp. z o.o. zostało podpisane porozumienie. Program jest skierowany do dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do 24 roku życia zamieszkujących na terenie Miasta i Gminy Morawica.

Koszt programu w 2021 roku wyniósł 8.361,42 zł

4) Program "Wspieraj Seniora"

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy w 2021r realizował program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej p.n. „Wspieraj Seniora”. Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia Seniorów w wieku 70 lat i więcej a w szczególnych przypadkach osoby poniżej 70 roku życia, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu i nie byli w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby. Senior mógł zgłosić telefonicznie prośbę o pomoc bezpośrednio do MGOPS w Morawicy. Jednak w pierwszej kolejności rekomendowany był kontakt za pomocą infolinii.

Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej oraz leki do domu seniora. Koszt zakupów, leków i rachunków pokrywał senior. Usługa realizacji pomocy była nieodpłatna. W/w pomoc świadczyli pracownicy socjalni MGOPS w Morawicy. Objętych usługą wsparcia w ramach w/w programu było 23 seniorów w wieku 70 lat i więcej oraz 6 seniorów w wieku poniżej 70 lat. Program finansowany był w całości z budżetu państwa.

5) Projekt „Wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego i wspomagająco – rehabilitacyjnego dla mieszkańców Miasta i Gmina Morawica ”

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy realizuje projekt „Wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego i wspomagająco – rehabilitacyjnego dla mieszkańców Miasta i Gmina Morawica ” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Poddziałania 9.2.2 Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Numer projektu RPSW.09.02.02-26-0005/21. Okres realizacji: 01.09.2021 – 28.02.2023 (18 m-cy).

Głównym celem projektu jest wzrost dostępności do usług zdrowotnych i społecznych dla 10 osób (7K, 3M) osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym min. 30% osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym, osób z zaburzeniami psychicznymi lub zaburzeniami zachowania lub chorobą Alzheimera i innymi chorobami otępiennymi) oraz dla 10 osób (9K,1M) opiekun/ członków sprawujących opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – czyli osób sprawujących opiekę nad osobami wymagającymi wsparcia, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zamieszkałe na terenie Miasta i Gminy (MiG) Morawica poprzez zapewnienie im usług w postaci długoterminowej opieki pielęgniarstwa oraz wypożyczenie sprzętu pielęgnacyjnego i wspomagająco-rehabilitacyjnego.

W ramach projektu realizowane są następujące działania:

1. Utworzenie i wyposażenie wypożyczalni sprzętu pielęgnacyjnego i wspomagająco – rehabilitacyjnego dla mieszkańców Miasta i Gminy Morawica.
2. Wsparcie w formie długoterminowej opieki pielęgniarstwa dla 10 osób (7K,3M) z terenu Miasta i Gminy Morawica.
3. Wsparcie psychologiczne dla 10 osób (9K,1M) opiekun/ członków sprawujących opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Rekrutacja do projektu ma charakter otwarty. W 2021 roku do projektu zakwalifikowano i objęto długoterminową opieką pielęgniarstwa 5 osób (1K, 4M), do wsparcia psychologicznego zakwalifikowano 5 osób (5K).

Wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego i wspomagająco - rehabilitacyjnego znajduje się w budynku Straży Pożarnej w Morawicy przy ulicy Pińczowskiej 20. Mieszkańcy Miasta i Gminy Morawica mogą wypożyczyć sprzęt bezpłatnie, po uprzednim złożeniu wniosku i dołączeniu zaświadczenia lekarskiego o potrzebie korzystania z określonego sprzętu. W ramach projektu zatrudnia się pracownika, który jest odpowiedzialny za wypożyczanie sprzętu, prowadzi doradztwo i treningi z zakresu samoobsługi wypożyczonego sprzętu, jego złożenia/rozłożenia i przygotowaniu warunków do opieki domowej w miejscu zamieszkania osób wypożyczających sprzęt. Oferujemy: łóżka rehabilitacyjne, koncentrator tlenu, wózki inwalidzkie z funkcją stabilizacji, wózki inwalidzkie, krzesła toaletowe, pionizator (dla dzieci i dla osób dorosłych), podnośniki, balkoniki, kule pachowe, kule łokciowe, materace przeciwodleżynowe, materace zmiennociśnieniowe, chodziki, podnośniki wannowe, szyny podjazdowe, ssak elektryczny, rowery trójkołowe (dla dziecka i dla osoby dorosłej). Na dzień 28.02.2022r zawarto już 15 umów o użyczenie sprzętu.

Całkowita wartość projektu wynosi 379 375,00 zł, w tym wkład własny w kwocie 30 850,00 zł.

6) Programy: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021 oraz „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy w 2021r realizował dwa programy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej finansowane ze środków **Funduszu Solidarnościowego**:

„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2021

Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu:

1. dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (pkt 7 i 8) oraz
2. osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności: o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym, lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573).

Osoby te miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta m.in. przy wykonywaniu codziennych czynności czy podejmowaniu aktywności społecznej. Program miał na celu również przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu w/w osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych czy sportowych. Wsparciem 10 asystentów objętych zostało 11 osób niepełnosprawnych z Miasta i Gminy Morawica. Koszt programu wyniósł **183.906,00 zł.**

„Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
2. osobami posiadającymi:
 - orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) albo
 - orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności(zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych) poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Usługi opieki wytchnieniowej przysługiwały w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawującą całodobową opiekę nad tą osobą. Wsparciem 3 osób sprawujących usługę „Opieki wytchnieniowej” na terenie Miasta i Gminy Morawica objętych zostało 3 osoby niepełnosprawne z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Koszt programu wyniósł **23.917,45 zł.**

7) Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – Moduł IV

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy w 2021r realizował Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” – Moduł IV, **finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Kielcach.**

Okres realizacji: 1 lipca 2021r. - 31 grudnia 2021r.

Wsparciem zostało objętych 87 osób zamieszkujących na terenie Miasta i Gminy Morawica, posiadających orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym i umiarkowanym, w tym kobiety powyżej 60 r.ż., i mężczyźni powyżej 65 r.ż., które były szczególnie narażone na COVID-19 i jego skutki.

W ramach Programu zostały przygotowane przez pracowników socjalnych 3 paczki żywnościowe oraz wyroby medyczne i środki ochrony, m.in. maseczki jednorazowego użytku, płyn dezynfekcyjny, termometr, ciśnieniomierz i pulsoksymetr. Koszt programu wyniósł **63.266,62 zł.**

8) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morawicy

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, GKRPA w Morawicy realizowała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Uchwałą Nr XXXI/264/20 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 29 grudnia 2020 roku przyjęto Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Morawica na rok 2021.

Celem Programu jest ograniczenie ekonomicznych i zdrowotnych skutków wynikających z uzależnienia od środków psychoaktywnych – alkoholu i narkotyków poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców oraz skuteczne oddziaływania na osoby uzależnienie i współuzależnienie.

W 2021 roku wpłynęło **70** wniosków o przymusowe leczenie odwykowe, które rozpatrzono z różnym skutkiem. Wnioski zostały złożone przez:

- Policję – 4
- Prokuraturę – 19
- Sołtys - 2
- Rodziny osób uzależnionych – 34
- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy – 2
- Zespół Interdyscyplinarny – 7
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Smykowie – 2

13 . POTRZEBY MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W MORAWICY

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku **„Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy całoroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.”**

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej zdrowotnej mieszkańców Miasta i Gminy Morawica korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów Miasta i Gminy Morawica w sferze socjalnej.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy określa następujące, potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- W związku z licznymi dodatkowymi programami i zadaniami realizowanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Morawicy, Główny Księgowy sygnalizuje potrzebę zatrudnienia dodatkowej osoby z wykształceniem ekonomicznym do działu księgowo – kadrowego.
- W związku z rosnącą liczbą osób wieku poprodukcyjnym, rosną potrzeby dotyczące tej grupy mieszkańców. Dla osób starszych i niepełnosprawnych, które wymagają wsparcia w codziennych czynnościach w domu należy zadbać o środki na świadczenie usług opiekuńczych, a dla osób całkowicie zależnych od innych i nie mających odpowiednich warunków domowych trzeba przewidzieć środki na pokrycie kosztów umieszczenia w domu pomocy społecznej.
- Zapewnienie środków na szkolenia dla pracowników ośrodka celem podnoszenia i doskonalenia sprawności funkcjonowania pomocy społecznej.

/-/ Justyna Cesarz – Soja
Kierownik

Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morawicy